

HÖGSKOLAN
DALARNA

Behörighetskrav för kurs med slutexaminerande moment

Beslut: UFN 2013-01-31

Revidering: 2016-09-07

Dnr: DUC 2013/336/10

Gäller fr o m:

Ersätter: UFN-beslut §171/2007 (Kvalitetssäkring av generella examina)

Relaterade dokument:

Ansvarig för uppdatering: Sekreterare UFN

1. Inledning

All högre utbildning i Sverige ska vila på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt på beprövad erfarenhet (1 kap. 2 §, Högskolelagen, 2 § lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina). Enligt Högskolelagen (1 kap. 3 §) ska det finnas ett nära samband mellan forskning och utbildning, och verksamheten ska anpassas så att en hög kvalitet nås, såväl i utbildningen som i forskningen och det konstnärliga utvecklingsarbetet (1 kap. 4 §). I Högskolelagen finns vidare nivåbeskrivningar (1 kap. 8–9 §§) som anger vad som karaktäriserar utbildningar på respektive nivå. I examensbeskrivningarna (i huvudsak i bilaga 2 till Högskoleförordningen) finns mål för vad studenten ska ha uppnått efter genomgången utbildning för att kunna få examen.

2. Förkunskapskrav för examensarbete – beslut med problem

I samband med examensreformen 2007 infördes krav på att ett självständigt arbete (examensarbete) skulle ingå i kursfordringarna för så gott som samtliga examina, undantag yrkeslärarexamen. Det självständiga arbetet har en central betydelse för att bekräfta att studenten uppnått målen för examen och det ska därför genomföras mot slutet av utbildningen. Vidare måste studenten ha inhämtat tillräckliga kunskaper för att kunna genomföra ett självständigt arbete med hög kvalitet. Av dessa anledningar fattade Utbildnings- och forskningsnämnden beslut (Kvalitetssäkring av generella examina; UFN §171/2007; 2007-11-22) som innebar att behörighetskrav till examensarbete för en generell examen på grundnivå ska vara 150 hp, och för avancerad nivå 30 hp på avancerad nivå. Kraven justerades i och med beslut i UFN 2016-06-15 (Undantag från 150 hp regeln UFN § 72; 2016-06-15), där examensarbetskurs för kandidatexamen i engelska, franska, spanska och tyska undantas. För antagning till någon av dessa ska student ha fullgjort kurskrav om minst 60 hp. Undantaget gäller till och med 2021-06-30.

Inom vissa utbildningar med generell examen finns andra moment av slutexaminerande karaktär än examensarbetet vilka man av skilda skäl vill placera senare i utbildningen.

Detta gäller i än högre grad för yrkesutbildningar, där det kan vara angeläget att lägga t.ex. kliniska slutexaminationer allra sist i utbildningen. Studenterna i många yrkesprogram kan parallellt nå en generell examen tillsammans med yrkesexamen.

Därigenom kan beslutet om behörighetskravet på 150 hp/180 hp få en sådan inverkan på uppläggningsen av yrkesprogrammet att man äventyrar uppfyllandet av de examensmål för berörd yrkesexamen som inte täcks in av examensarbetet.

Ett annat problem är att beslutet förutsätter att utbildningen omfattar en examensarbetskurs om 15hp för kandidat- och magisterexamen, medan examensordningen anger att för examen ”skall studenten inom ramen för kursfordringarna ha fullgjort ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom huvudområdet för utbildningen”. Om examensarbetet omfattar mer än 15 hp eller om kursen innehåller mer än själva examensarbetet kan det bli svårt att inom ramen för utbildningen samtidigt uppfylla förkunskapskravet.

För att få en mer funktionell regel sker här en utveckling och ett förtydligande av det tidigare fattade beslutet.

3. Kvalitetssäkring av examina utan examensarbete

Kvalitetssäkring av högskoleexamen och yrkesexamen sker genom utbildningsplanen.

4. Kvalitetssäkring av examina genom självständigt arbete och andra slutexaminerande moment

Behörighetskraven till kurs som omfattar slutexaminerande moment kan generellt uttryckas i högskolepoäng som utbildningens omfattning minus slutexaminationskursernas omfattning och minus en marginal för att göra det möjligt för studenter med något oavslutat eller ännu orapporterat moment att antas till kursen. Det ska vara möjligt att påbörja kursen utan att vara registrerad om tillräckligt antal poäng är examinerade men inte rapporterade i Ladok. Studenten kan registrera sig på kursen inom tre veckor om tillräckligt antal poäng är rapporterade.

För *högskoleexamen*, 120 hp, är behörighetskraven till examensarbetskurs 90 hp. Normalt sett regleras högskoleexamen av utbildningsplanen.

För *kandidatexamen* är behörighetskraven till kurs med slutexaminerande moment 165 hp minus omfattningen av kurser med slutexaminerande moment. För tillträde till slutexamenskurs till kandidatexamen gäller även att inom huvudområdet för utbildningen ställs krav på 75hp minus omfattningen av kurser med slutexaminerande moment. Om de slutexaminerande kurserna bara omfattar en examensarbetskurs på 15 hp krävs således 150 hp varav minst 60hp inom huvudområdet för att antas till denna. För antagning till examensarbetskurs för kandidatexamen i engelska, franska, spanska och tyska, ska student ha fullgjort kurskrav om minst 60 hp inom huvudområdet.

För *magisterexamen* är behörighetskraven till kurs med slutexaminerande moment 30 hp på avancerad nivå minus omfattningen av kurser med slutexaminerande moment. För tillträde till slutexamenskurs till magisterexamen krävs även minst 15 hp kurser på avancerad nivå inom huvudområdet för utbildningen.

För *masterexamen* är behörighetskraven till kurs med slutexaminerande moment 90 hp på avancerad nivå minus omfattningen av kurser med slutexaminerande moment. Av dessa ska minst 30hp vara inom huvudområdet för utbildningen.

För *yrkesexamina* regleras placeringen av kurser med slutexaminerande moment av utbildningsplanen. Normalt ska examensarbetet placeras sist i programmet. Behörighetskrav till kurser med slutexaminerande moment ska följa principerna för generell examen av samma längd.

5. Kurser med slutexaminerande moment

Behörighetskraven till examensarbete för en generell examen ska normalt vara:

- minst 150 hp (varav minst 60 hp inom huvudområdet) för grundnivå,
- minst 30 hp på avancerad nivå (varav minst 15 hp inom huvudområdet) för magisterexamen, samt
- minst 90 hp på avancerad nivå (varav minst 30 hp inom huvudområdet) för masterexamen.

Förläggningen av slutexaminerande kurser för yrkesutbildningar styrs av utbildningsplanen.

Att bedöma och besluta om kurser innehåller slutexaminerande moment görs av berörd områdesnämnd, som även beslutar om utbildningsplaner. Avvikelse från att lägga examensarbetskursen sist i utbildningen eller avvika från ovanstående regel innebär ett dispensförfarande som områdesnämnden beslutar om. Arbetsgruppen för formaliagranskning av utbildningsplaner ska vara behjälplig i granskningen och mottagare av begäran. För utbildningsprogram görs bedömningen lämpligen i samband med inrättande eller revision av utbildningsplaner.